

1.	Наслов на наставниот предмет	ЗДРАВЈЕ И ЗАШТИТА ПРИ РАБОТА			
2.	Код	ДА-125			
3.	Студиска програма	Тригодишни стручни студии за дипломирана акушерка/акушер			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Катедра за медицина на трудот			
5.	Степен на образование (прв односно втор циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година/семестар	Прва/II	7.	Број на ЕКТС кредити	1.5
8.	Наставник	Раководител на катедрата за медицина на трудот – проф.д-р Јованка Карацинска-Бислимовска наставата ја изведуваат следните членовите на катедрата проф. д-р Јованка Карацинска-Бислимовска проф. д-р Јордан Минов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема услов			
10.	Цели на предметната програма: <ul style="list-style-type: none"> Студентот за здобива со основни познавања за можните ризици, штетности и опасности како и со мерки за заштита на работа , кај здравствените работници -акушерки 				
11.	Содржина на предметната програма: Теоретска настава (20 часа): <ul style="list-style-type: none"> Здравје и безбедност при работа, медицина на труд и здравјето на работниците.Законска рамка. Работно место, работни услови, работна средина(работен простор, опрема, организација) .Физиологија , психологија на труд и ергономски аспекти на работата Анализа на работно место, професионални ризици, професионални штетности и опасности Професионални болести, болести во врска со работа и повреди при работа Мерки за превенција (техничко-технолошки-колективни и лични заштитни средства, медицински и законски) Физички агенси (температура, бучава, вибрации, зрачење), здравствени ефекти, мерки за превенција Радиоактивност-здравствени ефекти, мерки за превенција Хемиски агенси (анестетици, цитостатици, стерилизирачки агенси, дезинфициенси и др.) , здравствени ефекти, мерки за превенција Биолошки агенси, убодни инциденти, опасен медицински отпад, здравствени ефекти, мерки за превенција (биосигурност) Психосоцијални агенси (стрес, синдром на согорување, насилство на работа) и организациски фактори (ноќна работа, сменска работа, продолжено работно време) здравствени ефекти, мерки за превенција Ергономски фактори (репетитивни движења, кревање товар и др.) , здравствени ефекти, мерки за превенција Заштита и самозаштита, прва помош (основни принципи, регулатива, постапки и процедури, контрола) Промоција на здравје на работно место 				

	Практична настава –(вежби 10 часа + семинари 10 часа) : <ul style="list-style-type: none"> • Препознавање на основни извори на опасности и штетности на работа, усвојување на правилни постапки и процедури при работа, како и препорачани мерки за заштита, самозаштита и давање прва помош на работното место • Усвојување на препораки за превенција и промоција на здравјето на работното место на здравствен работник 			
12.	Методи на учење: Интерактивни предавања, практична настава со работа во мали групи, "решавање на проблеми" и "дискусија за случаи", индивидуална практична работа, постер презентации			
13.	Вкупен расположив фонд на време	80 часови		
14.	Распределба на расположивото време	40 часови предавања и вежби 40 часови домашно учење		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	20 часови
		15.2.	Вежби, Семинари	10 часови 10 часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Пракса	
		16.2.	Самостојни задачи	
		16.3.	Домашно учење	40 часови
17.	Начин на оценување		бодови	
	17.1	Завршен испит	мин.-макс. *Писмен дел бодови 18 - 30 **Практичен дел - постер презентација бодови 17 - 25 *Писмениот дел од завршниот испит го опфаќа делот со кој студентот треба да се стекне со знаења и разбирање на поврзаноста на здравјето и работата, како и основните елементи за превенција и унапредување на здравјето на работното место. **Практичниот дел од завршниот испит го опфаќа делот со кој студентот ќе биде способен да ги применува во пракса здобиените теоретски знаења. Студентот е должен да освои минимум од предвидените бодови за секој дел од завршниот испит, посебно, за да можат да му бидат впишани бодовите за завршниот испит. Во спротивно, завршниот испит се смета за неположен.	

	17.2																						
	17.3	Семинарска работа/проект (презентација: усмена преку слајдови)	мин. - макс. бодови 12 - 20																				
	17.4	Активно учество	Теоретска настава бодови 5 - 10 Практична настава бодови 8 - 15																				
18.	Критериуми оценување (бодови/оценка)	за	до 59 бода 5 (пет) F од 60 до 68 бода 6 (шест) E од 69 до 76 бода 7 (седум) D од 77 до 84 бода 8 (осум) C од 85 до 92 бода 9 (девет) B од 93 до 100 бода 10 (десет) A																				
19.	Услов за потпис и полагањена завршен испит		<p>За да добие потпис, студентот треба да освои минимум бодови од посета на теоретска и практична настава, како и изработка на семинарска работа.</p> <p>За да пристапи на завршен писмен испит, студентот треба да ги исполни обврските за постер презентација и презентација на семинарска работа/проект преку слајдови.</p> <p>Оценката за предметот се формира според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите од сите активности, презентации, проверки и завршниот испит.</p> <table border="1" data-bbox="598 929 1332 1265"> <thead> <tr> <th colspan="2">Вид на активност</th> <th>Бодови</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td colspan="2">Теоретска настава</td> <td>5 - 10</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Практична настава</td> <td>8 - 15</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Семинарска работа/проект</td> <td>12 - 20</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">Завршен испит</td> <td>Писмен дел</td> <td>18 - 30</td> </tr> <tr> <td>Постер презентација</td> <td>17 - 25</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Вкупно:</td> <td>60 - 100</td> </tr> </tbody> </table>	Вид на активност		Бодови	Теоретска настава		5 - 10	Практична настава		8 - 15	Семинарска работа/проект		12 - 20	Завршен испит	Писмен дел	18 - 30	Постер презентација	17 - 25	Вкупно:		60 - 100
Вид на активност		Бодови																					
Теоретска настава		5 - 10																					
Практична настава		8 - 15																					
Семинарска работа/проект		12 - 20																					
Завршен испит	Писмен дел	18 - 30																					
	Постер презентација	17 - 25																					
Вкупно:		60 - 100																					
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски																				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентска анонимна евалуација за предметот, наставниците и соработниците кои учествуваат во изведувањето на наставата.																				
22.	Литература																						
			Задолжителна литература																				
	22.1.	1.	Карацинска-Бислимовска Ј, Минов Ј, Ристеска-Куч С, Мијакоски Д, Столески С. Медицина на трудот. Скопје: Универзитет “Св. Кирил и Методиј” Скопје, 2011.																				
		2.	Стикова Е. Медицина на труд. Скопје: Универзитет “Св. Кирил и Методиј” Скопје, Медицински факултет, 2012.																				
	22.2.		Дополнителна литература																				